

**Regionstyrelsens hälso- och
sjukvårdsutskott**

§46

Avge yttrande - Återrapportering av den nationella överenskommelsen God och nära vård 2020 (Beslut enligt delegation)

RS200203

Beslut

Regionstyrelsens hälso- och sjukvårdsutskott beslutar att

- avge yttrande till Socialstyrelsen i enlighet med den bifogade rapporten om Region Hallands arbete inom ramen för God och nära vård 2020

Ärendet

Enligt den nationella överenskommelsen för God och nära vård – en omställning av hälso- och sjukvården med fokus på primärvården ska samtliga regioner återrapportera till Socialstyrelsen vilka åtgärder och insatser som genomförts under året för att bidra till omställningen. Rapporten ska även belysa hur regionens aktiviteter bidrar till måluppfyllelse för det jämställdhetspolitiska delmålet Jämställd hälsa.

Förslag till beslut

Regionstyrelsens hälso- och sjukvårdsutskott beslutar att

- avge yttrande till Socialstyrelsen i enlighet med den bifogade rapporten om Region Hallands arbete inom ramen för God och nära vård 2020

Beslutsunderlag

- Beslutsunderlag Avge yttrande - Återrapportering av den nationella överenskommelsen God och nära vård 2020
- Region Hallands rapport för God och nära vård 2020
- Region Hallands redovisning för God och nära vård 2020

Expedieras till

Samtliga driftnämnder inom vårdförvaltningarna

Paragrafen är justerad

Ordförandes sign

Justerares sign

Utdragsbestyrkande

Regionkontoret
Hälso- och sjukvård
Matilda Örnstedt
Hälso o sjukvårdsstrateg

Beslutsförslag

Datum	Diarienummer
2021-03-10	RS200203

Regionstyrelsen

Återrapporering av den nationella överenskommelsen God och nära vård 2020

Förslag till beslut

Regionstyrelsens hälso- och sjukvårdsutskott beslutar att avge yttrande till Socialstyrelsen i enlighet med den bifogade rapporten om Region Hallands arbete inom ramen för God och nära vård 2020

Sammanfattning

Enligt den nationella överenskommelsen för *God och nära vård – en omställning av hälso- och sjukvården med fokus på primärvården* ska samtliga regioner återrapporera till Socialstyrelsen vilka åtgärder och insatser som genomförts under året för att bidra till omställningen. Rapporten ska även belysa hur regionens aktiviteter bidrar till måluppfyllelse för det jämställdhetspolitiska delmålet Jämställd hälsa.

Bakgrund

Samtliga regioner har under 2020 arbetet med den nationella överenskommelsen *God och nära vård – en omställning av hälso- och sjukvården med fokus på primärvården*. En delrapportering skulle gjorts i augusti 2020 men ställdes in på grund av den allmänna arbetsbelastningen i regionerna orsakad av covid-19.

Samtliga vårdförvaltningar och Regionkontoret har deltagit i arbetet med slutrapporten av 2020 års överenskommelse. Rapporten lyfter både påbörjade

och avslutade insatser som förvaltningarna arbetat med under det gångna året och fördelar sig på fyra rubriker:

1. Utveckling av den nära vården med fokus på primärvården
2. Ökad tillgänglighet i barnhälsovården
3. Goda förutsättningar för vårdens medarbetare
4. Insatser inom ramen för Vision E-hälsa 2025

Därtill besvaras ett par kompletterande frågor kring hur covid-19 påverkat arbetet med omställningen mot en mer nära vård och arbetet med goda förutsättningarna för vårdens medarbetare.

Konsekvensbeskrivning

I enlighet med redovisningskraven från Socialstyrelsen ska Region Halland där så är tillämpligt belysa hur regionens arbete bidragit till det nationella jämställdhetspolitiska delmålet Jämställd hälsa. Målet handlar om att kvinnor och män, flickor och pojkar ska ha samma förutsättningar för en god hälsa samt erbjudas vård och omsorg på lika villkor. Region Halland har tagit upp detta på olika ställen i rapporten där så har funnits lämpligt.

Ekonomiska konsekvenser av beslutet

En återrapportering är ett krav för att få behålla redan utbetalda ekonomiska medel.

Regionkontoret

Jörgen Preuss
Regiondirektör

Martin Engström
Hälso- och sjukvårdsdirektör

Bilaga:

- Yttrande till Socialstyrelsen: Region Hallands redovisning för God och nära vård 2020
- Region Hallands rapport till Socialstyrelsen: Återrapportering av överenskommelsen ”*God och nära vård – En omställning av hälso och sjukvården med fokus på primärvården*”

Styrelsens/nämndens beslut delges

Samtliga driftnämnder inom vårdförvaltningarna

Återrapportering av överenskommelsen ”*God och nära vård – En omställning av hälso och sjukvården med fokus på primärvården*”

Region Hallands redovisning av insatser och åtgärder kopplade till överenskommelsen under 2020

Innehållsförteckning

Utveckling av den nära vården med fokus på primärvården	1
Tillgänglighet och kontinuitet	1
Tillgänglighet genom digital utveckling och nya arbetssätt	3
Samverkansinsatser	3
Undvikbar slutenvård	4
Ökad tillgänglighet i barnhälsovården	5
Goda förutsättningar för vårdens medarbetare	6
En hälsofrämjande och hållbar arbetsmiljö	7
Utbildning av vårdens framtida medarbetare	7
Insatser inom ramen för Vision e-hälsa 2025	8
Strukturerad vårdinformation och tillämpning av standarder	9
Informationssäkerhet	9
Hur har covid-19 påverkat arbetet med omställningen?	10
Pandemins inverkan på arbetet med goda förutsättningar för vårdens medarbetare	10

Utveckling av den nära vården med fokus på primärvården

I slutet av 2016 antog Regionfullmäktige i Region Halland en hälso- och sjukvårdsstrategi för åren 2017 – 2025, vars övergripande mål är **En hälso- och sjukvård för bättre hälsa**. Den inledande kursiveringen betonar vikten av en sammanhållen hälso- och sjukvårdsverksamhet i regionen och i förlängning också i samarbetet med kommunerna, så att patienter och invånare upplever en sömlös och trygg vård av hög kvalitet. Regionen anser att målsättningen går väl i linje med det nationella målet om jämställd hälsa, och än mer tydligt när det övergripande målet bryts ner på fem delmål: Hälso- och sjukvården i Halland

- arbetar hälsofrämjande och levererar en individuell hälso- och sjukvård av hög kvalitet för en god och jämlik hälsa
- är trygg, sammanhållen och utformas tillsammans med patient och närstående
- arbetar med ständig förbättring för en bättre hälsa hos invånarna
- möjliggör att invånare själva tar ansvar utifrån egen förmåga
- har en tydlig prioritering av hur kompetens och resurser används

I det praktiska arbetet med att förverkliga strategin finns fem strategiska val som ska fungera vägledande i alla beslut som fattas på väg mot det övergripande målet:

- Invånarnas och patienternas fokus
- Hälso- och sjukvårdsutbud utifrån behov, patientsäkerhet och kvalitet
- Rätt kompetens på rätt nivå
- Flödes- och resurseffektivitet i allt vi gör
- Digitalisering och e-hälsa för invånare, patienter och profession

Varje år beslutar Regionfullmäktige om *särskilda fokusområden* som har koppling till strategin. För 2019 var fokusområdena Kunskapsstyrning hjärtsjukvård, Digitalisering, Möta fler behov nära, samt Sammanhållen vård. För 2020 var fokusområdena Bättre digital tillgänglighet, Nära och sammanhållen vård, samt Styrning utifrån kunskap och kvalitet inom hälso- och sjukvården. Region Halland arbetar således aktivt och konsekvent med att göra hälso- och sjukvården mer sammanhållen, tillgänglig och nära för patienter så väl som medarbetare. Utifrån fokusområdena skapar sedan Region Hallands olika nämnder för hälso- och sjukvårdsförvaltningarna uppdrag och aktiviteter i sina verksamhetsplaner: vissa aktiviteter blir enbart interna och vissa aktiviteter blir förvaltningsöverskridande samarbeten. Exempel på det sistnämnda är utrullningen av digitala tjänster och krav på att även de privata vårdcentralerna ska ha ett digitalt basutbud för sina patienter.

Tillgänglighet och kontinuitet

Att vara tillgänglig för patienterna, trots förhinder att träffas fysiskt, har varit

kännetecknande för det gångna året. Utöver det ovan nämnda kravet på grundutbud för digitala tjänster har regionen infört krav på att alla vårdgivare ska erbjuda webbtidbok och olika former av distanskontakter. Under 2020 genomfördes över 155 000 distanskontakter¹ i Region Halland, många till följd av ökad förmåga och motivation att ändra arbetssätt vilket i vissa fall accelererats av pandemin. Personalen har försetts med teknisk utrustning och utbildning för att kunna använda sig av digitala möten och upplever att det fungerat väldigt väl trots viss skepticism inledningsvis. Även patienterna har gett positiv feedback och uppskattar möjligheten att se sin vårdgivare, om än på distans. Region Halland följer månatligen tillgängligheten och besöksfrekvensen hos sina vårdverksamheter och likadant statistiken kring nedladdade appar och användandet av dessa.

I syfte att förbättra kontinuiteten och delaktigheten för invånare och patienter har Region Halland under året genomfört ett antal insatser: Infört, eller påbörjat införandet av, journal via nätet, ställt krav om att regiondrivna så väl som privata vårdgivare ska ansluta sig till *Nationell patientöversikt* (NPÖ), tagit fram rutiner för fast vårdkontakt och påbörjat arbetet med att införa arbetssätt som är förenligt med det som är målet med begreppet patientkontrakt. Region Halland har skapat en förvaltningsöverskridande arbetsgrupp som arbetar med att lyfta gemensamma frågor kring patientkontrakt och som agerar ambassadörer på den förvaltning som representeras. Genom personcentrerade och sammanhållna vårdförlopp och de GAP-analyser som genomförs identifieras utmaningar och hinder samt att åtgärdsplaner sätts upp för hur förbättringsarbetet ska ske för att vården ska följa ett arbetssätt i enlighet med patientkontrakt. Den förvaltningsöverskridande arbetsgruppen har under året bl.a. tagit fram ett regiongemensamt kommunikationsmaterial kring patientkontrakt så att bildspråk och information är samma i hela regionen och gruppen stöttar förvaltningarna med välfungerande kommunikation enligt devisen *rätt information till rätt målgrupp i rätt tid*.

Region Hallands psykiatriförvaltning har fokuserat på att identifiera sammanhang och samband för att utveckla ett mer processorienterat och patientcentrerat förhållningssätt. Exempel på detta är ett påbörjat arbete om brukarstyrd inläggning inom den vuxenpsykiatriska heldygnsvården. Syftet är att patienter med etablerad vårdkontakt sedan tidigare, vid behov av specialistpsykiatri, kan skriva in sig själva vid en vårdavdelning. Arbetssättet innebär en ökad delaktighet och självbestämmande för dessa patienter så att de själva kan avgöra om/när de behöver heldygnsvård. Inom regionen pågår också implementeringen av den gemensamma kontakt- och triageringsmodellen *En väg in för barn och ungdomar med psykisk ohälsa*, vars syfte är att erbjuda en kontaktyta för barn- och unga med dåligt psykiskt välbefinnande, bedöma behovet hos den enskilde och styra hen till den lämpligaste formen för hjälp, stöd, vård och behandling.

¹ 102 000 telefonkontakter, 40 00 videobesök, 13 000 skriftlig kontakt

Tillgänglighet genom digital utveckling och nya arbetssätt

Pandemin har påskyndat den digitala utvecklingsresan i Region Halland. För att möjliggöra bokning av digitala vårdmöten har förvaltningarna prioriterat att utveckla och tillgängliggöra mer tider inom webbtidböckerna. Utöver att boka besök hos läkare och distriktsköterska som var möjligt redan tidigare, kan invånare nu boka tid för exempelvis provtagning på klinisk kemi, blodtappning samt mammografi och aortascreening. De olika screeningprogrammen, hälsosamtal för 40-åringar samt insatser mot övervikt hos gravida och personer med psykisk ohälsa är delar av regionens hälsofrämjande och preventiva arbete. Region Halland arbetar också för att införa tarmcancerscreening och ser detta som ett steg i linje med hälso- och sjukvårdsstrategin. Överlag är screeningverksamheten en viktig del i att uppnå jämställd hälsa och regionen använder sig av automatiserade påminnelser för att säkerställa att så många som möjligt kommer till undersökningstillfällena.

Som ett led i regionens arbete kring psykisk ohälsa har psykiatrin i Halland utvecklat en nätbaserad app, *Psykiatrin i fickan*, för att underlätta systematisk dokumentation och uppföljning i den patientnära vården. Syftet är att patienten har möjlighet att lämna relevant information i form av bakgrundsinformation och genom ett antal validerade psykiatriska självskattningsskalor. Utöver ett antal standardpaket med koppling till åtgärder (nybesök, utredning, uppföljning etc.) finns även ett flertal självskattningar och en strukturerad intervju att kombinera för patientens individuella behov. Inför patientbesöket kan vårdgivaren ta del av en sammanställning av resultatet i form av grafer, siffror och en automatiserad journaltext. Vid slutet av 2020 hade omkring 2000 patienter registrerat sig i appen.

Samverkansinsatser

Inom ramen för överenskommelsen om God och nära vård har Halland arbetat med en samverkansgrupp där både region och kommuner haft representation. Region Halland har också arbetat med förbättrade insatser för de invånare som är inskrivna i kommunal vård och omsorg. Regionens palliativa konsultteam (PKT) har under helgerna beredskap gentemot primärvårdens läkare för råd kring palliation och brytpunktssamtal samt stöttar med expertkunskap relaterat till akut försämring. PKT-sjuksköterskor bistår även med viss onkologisk behandling i hemmet för att patienterna ska kunna få den vård de behöver i sitt hem. Exempel på ytterligare samverkansåtgärder är projekten *Läkarmedverkan i hemsjukvården*, utvecklingen av den region-kommunala överenskommelsen *Trygg och effektiv utskrivning* och förstärkt beredskapsjour på kvällar, nätter och helger. I projekten kring läkarmedverkan och trygg och effektiv utskrivning har även privata vårdgivare deltagit. *Läkarmedverkan i hemsjukvården* har sedan årsskiftet permanentats och omfattar läkarinsatser i hela Halland. Detta innebär en tryggad och mer kontinuerlig läkarinsats för de svårast sjuka patienter som är inskrivna i hemsjukvården eller befinner sig på kommunens korttidsboenden. På sikt innebär det ytterligare en förbättrad beredskap att kunna vårda patienter med mer avancerade vårdbehov i hemmet. En förflyttning mot mer nära vård har också skett genom att anhöriga fått

möjlighet att delta i vårdkontakter och vara delaktiga/informerade i vården. Exempelvis används en digital plattform inom intensivvården som ger möjlighet att ha distansvårdkontakter med flera deltagare.

Regionens primärvård och psykiatri har startat upp lokala samverkansforum som syftar till att ytterligare stärka samarbetet och vården kring patienter med psykisk ohälsa. Arbetet innefattar allt från arbetsfördelning mellan vårdinstanserna till förbättrad remisshantering och kommer att implementeras i samtliga halländska kommuner under 2021. Regionen har också, i syfte att stödja barn med särskilda behov så att de kan tillgodogöra sig sin skolgång/vistelse på förskola, tagit fram en rutin för överlämningstillfälle mellan habiliteringen och respektive skola/förskola.

Undvikbar slutenvård

Som ett led i arbetet för att minska andelen undvikbar slutenvård har Region Halland infört regional kunskapsstyrning och arbetat med ett ordnat införande av nationellt beslutade personcentrerade och sammanhållna vårdförloppen. Regionen arbetar också med en omställning inom specialistsjukvården mot öppnare vårdformer. Exempelvis har det funnits projekt kring *Färdigbehandling på akutmottagningen* samt *Operation utan inläggning* där patienten skriver in sig själv och inte behöver tillbringa natten innan operation på sjukhuset.

Därtill har regionen vidareutvecklat det sedan tidigare pågående arbetet med *Bedömd patient till rätt vårdnivå*² vilket är ett av flera arbetssätt inom prehospitala vårdprocesser. *Bedömd patient till rätt vårdnivå* handlar om att hälso- och sjukvårdspersonal utför en bedömning av patientens tillstånd och i samråd med patienten avgör om lämplig hänvisning. Hänvisningen kan vara att avvakta på plats med exempelvis egenvårdsråd, att få en bokad tid för nästa vårdkontakt på vårdcentral eller vård på sjukhus. Region Halland fortsätter den förvaltningsöverskridande utvecklingen av prehospital vård genom två projekt, *Prehospital primärvård* (inkluderar primärvård i både privat och offentlig regi) samt *Prehospital psykiatri*. Inom den prehospitala psykiatrin och primärvården kommer idag patienter ofta i kontakt med såväl ambulanssjukvård som primärvård och psykiatrins verksamhetsområden. Åtskilliga av ambulanssjukvårdens uppdrag innefattar individer i akuta och utsatta livssituationer med olika former av psykiatrisk som medicinsk problematik. Projekten syftar till att effektivisera, kvalitetssäkra och utveckla patientens väg in i vården på ett säkert och tryggt sätt.

En av de indikatorer som Region Halland kontinuerligt följer är *Andelen återinskrivningar inom 30 dagar*. Akutkliniken har i samarbete med andra specialiteter under flera år arbetat fram protokoll och förfinat arbetssättet CDU (Clinical Decision Unit³), som nu är ett etablerat arbetssätt på båda akutmottagningarna i Halland. Syftet är att öka kvalitet och hastighet i handläggning och minska undvikbar slutenvård. På sjukhusens akutmottagningar

² Arbetet gick tidigare under namnet *Ambulant bedömning*

³ CDU (Clinical Decision Unit) står för ett standardiserat sätt att arbeta inom akut verksamhet med stöd av protokoll och vårdåtgärder.

finns funktionen *patientkoordinator* med uppdrag att identifiera patienter (oftast äldre sköra) som kommer till akutmottagningen utan tillkommande medicinska skäl. Patientkoordinatören initierar vid behov en snabb kontakt mellan kommunen och patienten för dialog kring insatser i hemmet, för att patienten ska kunna få sina behov av vård och omsorg tillgodosedda utan att behöva skrivas in i slutenvården. För att ytterligare bidra till att patienter ska kunna skrivas ut snabbare från slutenvårdsavdelning och akutmottagning har regionen under året gjort ansträngningar för att kunna leverera snabba provsvar inom labb och röntgen. Då ett led i att patienterna ska kunna klara sin vardag i hemmet är att de får snabb tillgång till olika hjälpmedel har Region Halland också arbetat fram ett förvaltningsöverskridande snabbspår för hjälpmedelsleverans.

Andra exempel på arbetet med att reducera undvikbar slutenvård och möjliggöra för patient att må bra i sin ordinarie livsmiljö finns inom hjärtsjukvården. De senaste åren har den stora gruppen patienter med förmaksflimmer genomlysts och en regional arytmiprocess är utvecklad och implementerad. Mellan åren 2017 och 2020 har slutenvårdsbehovet minskat med motsvarande åtta vårdplatser. Intentionen i utvecklingsarbetet har varit att proaktivt möta patienten innan de behöver söka akutmottagningen och innan de har slutenvårdsbehov. Regionen arbetar också aktivt med hjärtsviktsjukvården där bl.a. användning av medicinteknisk utrustning för egenvård har startat upp, vilket ger patienten en möjlighet att lära känna sin sjukdom och lära sig använda sina läkemedel för att motverka att försämringar blir så uttalade att de kräver sjukhusvård. Region Halland ser att trenden för akuta inläggningar av patienter med kronisk hjärtsvikt har vänt och börjat minska under året.

Inom den halländska operationssjukvården har poliklinisering kommit erkänt långt. Operationer som kan göras på mottagningar görs där och inte på operationsavdelningar, och anestesiformer och smärtlindringsrutiner är också anpassade för att patienter, givet att det bedöms säkert, ska kunna återvända till hemmet och kunna följas upp på ett adekvat sätt inom ramen för dagvård/dagkirurgi.

Ökad tillgänglighet i barnhälsovården

Inom Region Halland har ett samarbete under året genomförts mellan Folkandvården och Barnhälsovården (BHV) som syftar till att ge stöd till familjer där det finns risk för försämrad allmänhälsa och/eller tandhälsa. En gemensam remissrutin har tagits fram för att kunna fånga upp barn som exempelvis uppvisar sämre munhygien än förväntat eller visar tecken på sämre allmänhälsa. Med hjälp av remissrutinen blir det lättare för vårdinstanserna att kontakta varandra gällande gemensamma patienter, så att familjerna kan erbjudas stöd och vid behov möjlighet till ytterligare vårdkontakt.

Region Halland har arbetat för att förbättra tillgängligheten i barnhälsovården. Det har även gjorts en kartläggning av brister och behov och erbjudits utbildningsinsatser till all BHV-personal. Logopeden har också tagit fram ett bildstöd som kan användas dels vid sedvanliga hälsobesök och dels vid särskilda behov, exempelvis för goda levnadsvanor. Därtill har regionen arbetat med kunskapsstärkande insatser genom riktade utbildningar. Ett material har tagits fram och delats ut till samtliga BVC vad gäller barnolycksfall, övervikt, obesitas, fysisk aktivitet och kost.

Under året har barnhälsovården gjort insatser för att stödja en högre bemanning på BVC. Det har sedan tidigare konstaterats att bemanningen bör vara högre i socioekonomiskt utsatta områden och under 2020 nåddes målet om högst 55 nyfödda per BHV-sjuksköterska i samtliga kommuner. Region Halland har under året genomfört ett hembesöksprojekt med riktade insatser och fokus att erbjuda extra hembesök till barn och familjer med särskilda behov. Projektet har genomförts vid två BVC i Halland. Syftet med projektet har varit att främja/stödja/utveckla föräldraförmågan hos familjer som är i behov av särskilt stöd och därigenom främja barns hälsa och jämlik vård. De preliminära resultaten visar på en förbättrad kontakt mellan BVH-personal och föräldrar, god identifiering av barn och familjer i behov av särskilt stöd samt upplevelse av nöjda familjer.

Covid-19 har påverkat möjligheterna till att genomföra önskvärd andel hembesök hos nyblivna föräldrar i Halland. Pandemin ser dock inte ut att ha påverkat deltagandet i de lagstadgade föräldrautbildningarna utan deltagande ligger i paritet med föregående år. Inte heller vaccinationerna, en av barnhälsovårdens kärnuppgifter, förefaller ha påverkats negativt av pandemin utan har kunnat fortlöpa enligt plan. Vaccinationstäckningen för det allmänna barnvaccinationsprogrammet ligger fortfarande på en mycket hög nivå i alla de halländska kommunerna (runt 98 procent).

Goda förutsättningar för vårdens medarbetare

Region Halland arbetar aktivt med att utveckla förutsättningarna på arbetsplatsen. Som ett led i detta görs flera olika insatser för att stödja en hälsofrämjande och hållbar arbetsmiljö, ledarskapet i organisationen och användandet av rätt kompetens på rätt sätt. Därtill arbetar regionen med att minska behovet av inhyrd personal och att utveckla förutsättningarna för primärvårdens medarbetare genom utvecklings-, utbildnings- eller forskningsaktiviteter som stödjer omställningen till en nära vård.

I slutet av 2017 fattades politiskt beslut i Region Halland kring åtgärder som syftade till att rekrytera och behålla rätt kompetens. Under de efterföljande åren har beslutet implementerats i verksamheten och under 2020 gavs det möjlighet att utvärdera de tidsbegränsade avtal som träffats med anledning av det politiska beslutet. Exempelvis har Region Halland arbetat med en tidsbegränsad

arbetstidsmodell och höjd ersättning vid obekvämt arbetstid. Den tidsbegränsade arbetstidsmodellen infördes vid akutmottagningarna och förlossningsverksamheten på Hallands sjukhus. Utvärdering visar att de i stort sett gett önskat resultat och under 2020 fattades beslut om att göra modellen permanent. De höjda ersättningarna för vårdpersonalen vid arbete på obekväma arbetstider löper på tillsvidare och har bidragit till att behålla och attrahera medarbetare.

En hälsofrämjande och hållbar arbetsmiljö

Med syfte att underlätta styrning och ledning i Region Hallands arbetsmiljöarbete har en arbetsmiljöriktlinje med fokus på friskfaktorer tagits fram. Genom att arbetet systematiskt följs upp tillsammans med övrig verksamhetsuppföljning skapas förutsättningar för att planerade åtgärder blir genomförda. Arbetet har resulterat i en ökad kvalitet i styrning och ledning och även en certifiering i ny ISO-standard. Riktlinjen har också möjliggjort för att integrera arbetsmiljöplanen som en del i förvaltningarnas verksamhetsplaner, dvs. en naturlig del i kvalitetsarbetet i regionens planerings- och uppföljningsprocess.

Utbildning av vårdens framtida medarbetare

Region Halland arbetar på flera olika sätt med framåtsyftande kompetenssäkring inom vården. Exempelvis försöker regionen tillvarata kompetens hos personer med utländsk utbildning inom legitimerade yrken genom åtgärder som underlättar vägen till arbete och svensk legitimation (olika former av introduktionsprogram, praktik och språkstödande insatser) och utveckla goda lärandemiljöer i vården. Regionen arbetar också med att stärka kompetensutvecklingen för medarbetarna utifrån verksamhetens behov, utveckla förutsättningarna för att utöka ett verksamhetsintegrerat lärande i primärvården och utveckla utbildnings- och handledarkapaciteten. Regionens olika verksamheter är också positivt inställda till att ta emot elever och studenter i ett framtida rekryteringssyfte.

Kopplat till regionens kompetensutvecklingsplan har ett flertal viktiga utbildningar setts över under 2020 och lagts om till en mer anpassad och tillgänglig form. Däribland en helt digital introduktion till alla nyanställda inom regionen, ett flertal utbildningar av olika IT-system samt olika basutbildningar som är nödvändiga för att kunna arbeta inom vården. Omställning till digitalt lärande under året har gjort att ett flertal grundutbildningar numera finns i digital form och kan användas när behovet uppstår.

Sedan 2018 har Region Halland en förvaltningsöverskridande modell för finansiering av vidareutbildning för sjuksköterskor. Modellen kallas utbildningsanställningar och innebär att den anställda sjuksköterskan studerar till specialistsjuksköterska/barnmorska med bibehållen grundlön. Denna satsning är ett led i att långsiktigt säkerställa behovet av specialistutbildade sjuksköterskor och för att kompetensförsörja svårrekryterade verksamheter. Det är även ett sätt att som en attraktiv arbetsgivare skapa tydliga karriärvägar för sjuksköterskor och på så sätt generera utveckling och engagemang. Prioritering av inriktningar och antalet platser föranleds av en analys av rekryteringsbehovet. Under 2020 har

utbildningsanställningarna bidragit till kompetensförsörjning inom inriktningarna barnmorska, operation-, intensiv- och anestesisjukvård samt ögonsjukvård. Runt ett 60-tal sjuksköterskor har under året antingen påbörjat sina studier till specialistsjuksköterska/barnmorska eller avslutat dessa och därefter påbörjat arbete inom vald specialinriktning.

Insatser inom ramen för Vision e-hälsa 2025

Region Halland har under året haft återkommande förvaltningsöverskridande dialoger där resultatet visar på ett stort behov av en samordnad struktur för digitala vårdmöten. I dialogerna har även framkommit att systemstödet för en sammanhållen regional patientresa behöver utvecklas, varför regionen tillsammans med 1177 Vårdguiden har påbörjat arbetsprocessen för att samordna utvecklingen av den digitala tillgängligheten inom hälso- och sjukvården. Detta arbete fokuserar på att skapa stöd för en digital vårdcentral och distanskontakt inkluderat chatt.

I syfte att sätta invånarnas, patienternas och medarbetarnas behov i fokus har Region Halland och åtta andra regioner gått samman i *Sussa samverkan*⁴ för att nå målen för Vision e-hälsa 2025. I samarbetet har det bl.a. beslutats om att införa ett nytt vårdinformationsstöd, vilket tecknades avtal om i juni 2020. Under året har en regional programorganisation etablerats för att säkra ledning, struktur, processer och stöd för ett sammanhållet införande av vårdinformationsstödet, samt för att säkra samverkan inom Sussa. Inledningsvis har stort fokus lagts på arbete med gemensam grundkonfiguration av det nya vårdinformationsstödet.

Under 2020 har regional uppföljning visat en hög följsamhet till de rutiner och arbetssätt som togs fram under införandet av webbtidbok. Under året påbörjades också ett projekt med att skapa möjlighet för patienten att själv registrera sin ankomst och betala sitt sjukvårdsbesök genom funktionen *Mobil självincheckning*. Piloter genomförs under första kvartalet 2021 och tjänsten kommer därefter att breddinföras i hela regionen.

Ett integrationsarbete har genomförts som automatiserar överföring av invånarnas egna provbeställningar via tjänsten *Egen provhantering* på 1177.se till regionens labbsystem. Integrationen har också möjliggjort automatisk överföring av svaret från regionens labbsystem till patientens konto på 1177.se. Detta betyder bl.a. att patienten nu själv kan beställa antikroppstest för covid-19 på 1177.se. I Halland pågår införandet av ett nytt arbetssätt för att möta invånare med kroniska sjukdomar genom att de använder funktionen *Stöd och behandling* via 1177.se. Tjänsten främjar kommunikation och återkoppling mellan ansvarig mottagning och patienten, vilket möjliggör att en del av ordinerad behandling och

⁴ *Sussa* står för ”strategisk utveckling av sjukvårdsstödjande applikationer” och består av regionerna Blekinge, Dalarna, Gävleborg, Halland, Norrbotten, Sörmland, Västerbotten, Västernorrland och Örebro.

egenrapportering av denna kan utföras i hemmet som egenvård. Exempel på detta är psoriasispatienter som själva utför ljusbehandling, distansavläsning av påsdialysmaskiner samt distansmonitorering av hjärtarytmipatienter. Vid Barn- och ungdomskliniken samt Öron-näsa-halskliniken arbetas det med en formulärtjänst via 1177.se för en ökad delaktighet både i uppföljningen av behandling och i förberedelse inför besök.

Strukturerad vårdinformation och tillämpning av standarder

En mer enhetlig hantering av information i regionernas vårdinformationssystem är en nyckelfaktor för att nå målet med Vision e-hälsa 2025. Region Halland medverkar aktivt vid de samverkansarenor som finns i såväl regionsamverkan, sjukvårdsregionalt och nationellt i arbete för att informationen så långt det är möjligt ska vara strukturerad på ett gemensamt sätt oberoende av system för att den ska kunna stödja en god, säker och jämlik vård samt följa patientens väg genom vården, oaktat huvudman.

Region Halland har under 2020 deltagit i det gemensamma arbete som hålls samman av SKR som en stödfunktion för strukturerad vårdinformation, *Nationell samverkansgrupp för strukturerad vårdinformation* (NSG). Inom regionen har fokus även legat på att fortsätta stärka och utveckla en redan väl fungerande organisation för hälsoinformatik. Det regionala arbetet är en förutsättning för såväl patientsäkerhet som uppföljning och analys, men även en förutsättning för automatiserade flöden för uppföljning, kvalitetssäkring via kvalitetsregistren samt minskad administration och dubbeldokumentation. Flera verksamhetsområden inom regionen har också påbörjat ett arbete med att ensa bland termer och begrepp, samt se över kodning och diagnosklassificeringen inom den halländska hälso- och sjukvården.

Informationssäkerhet

För att stärka arbetet med informationssäkerhet har Region Halland arbetat med segmentering av nätverket för att skapa säkerhetsbarriärer samt infört en ny standard för att hindra olovlig anslutning till IT-miljön. Med fortsatt avveckling av äldre system och ökat fokus på livscykelhantering av produkter har regionen minskat exponeringen för sårbarheter. Regionen håller på att införa *Data Leakage Protection* (DLP), ett skydd för personuppgifter, och ett förarbete pågår för att införa andra säkerhetslösningar såsom *Security Information and Event Management* (SIEM) och *Intrusion Detection System* (IDS) för effektivare övervakning av IT-miljön.

Regionens genomlysning av IT-verksamheten har lett till förändringar av lednings- och styrningsförhållandena i syfte att snabbare kunna svara upp mot verksamhetens behov av digitalisering och utveckling. Utöver strukturen för ledningssystemet, som omfattar flera olika standardområden, utvecklas även flera centrala komponenter såsom informationsklassning, riskhantering och incidenthantering vidare i organisationen. Dataskyddsarbetet har bl.a. fokuserat på en genomlysning av underbiträdesavtal för att minska riskexponeringen och inom

diarium och arkiv har fokus legat på ett regiongemensamt samarbete kring mellanarkivlösning som förberedelse inför avställningen av flera av vårdens IT-system när nästa generations vårdssystem tas i bruk. Samtidigt pågår förberedelser för reviderade informationshanteringsplaner.

Hur har covid-19 påverkat arbetet med omställningen?

Sedan coronabrottet startade har flera utvecklingsprojekt varit tvungna att skjutas på framtiden, eller som bäst pausas under en period, pga. att personal fått andra arbetsuppgifter under pandemin. Digitaliseringen har fått en rejäl skjuts framåt då både vårdmöten, utbildningar och administrativa möten i högre utsträckning skett på distans med olika digitala verktyg. Det har ställt stora krav på funktionalitet kring system, IT-support och tillgång till teknisk utrustning, men trots bitvis hårt tryck har regionen och dess medarbetare hanterat detta väl och med positiva utfall. Den digitala kompetensen har stärkts inom samtliga förvaltningar och för det stora flertalet är det helt naturligt att ta ett digitalt möte både med kollegor och med patienter.

Specialistsjukvården har tillgängliggjorts för ökad direktkontakt gentemot primärvården och personal inom kommunal vård och omsorg. Exempelvis har konsultationslinjer inom palliativ specialiserad vård och intensivvårdskompetens upprättats för möjlighet att få stöd i bedömningar kring vilken vårdnivå som enskilda individer har bäst förutsättningar att gagnas av.

Sett ur ett samverkansperspektiv har pandemin lett till ökad sådan, både mellan regionen och kommunerna och internt inom regionen. Regionen har tillsammans med kommunerna skapat flera olika gemensamma grupperingar för bättre operativ samverkan under pandemin. Exempelvis finns en analysgrupp, liksom en grupp för smittskydd, vårdhygien och en för medicinskt ansvariga sjuksköterskor (MAS) tillsammans med läkare och distriktssköterskor inom primärvården. Det har också skapats en gemensam plattform för information gällande covid-19 för kommunerna och regionen.

Internt inom Region Halland har de olika hälso- och sjukvårdsförvaltningar samarbetat för att klara bemanningen på sjukhusen och de särskilda pandemimottagningarna och därmed upprätthålla invånarnas behov av vård trots förändrade förutsättningar.

Pandemins inverkan på arbetet med goda förutsättningar för vårdens medarbetare

Under 2020 gjorde förutsättningarna att den planerade digitalisering inom kompetensutvecklingsområdet implementerades i en hög takt då lärarledda utbildningar ställdes om till digitala. Tillgängligheten av viktiga kompetensutvecklingsinsatser har ökat vilket har fått en god effekt och stort genomslag i verksamheten. Samordning av kompetens över förvaltningsgränser

har varit nödvändig för att säkerställa grunduppdraget, vilket har fungerat väl genom god samverkan och ett stort medarbetarengagemang. Fokus har legat på kompetens snarare än arbetsplats. För flera verksamheter, främst de vårdnära, har dock pandemin inneburit att viss kompetensutveckling och utbildningar skjutits på framtiden, oavsett forum.

Invånare har i stor utsträckning valt digitala mötesforum för sitt vårdbesök under pandemin. Nya arbetssätt har gett medarbetare möjlighet till utveckling och variation vilket skapat engagemang, men som vid alla förändringar även viss olust och oro hos en del medarbetare. Utbildning och tydliga rutiner för nya arbetssätt har då varit en framgångsfaktor. Pandemin har bidragit till ökad förståelse för vikten av tillbuds- och arbetsskadehantering vilket bidragit till fler riskanalyser och åtgärder för att säkerställa en trygg och säker arbetsplats.

Matilda Örnstedt
Matilda.ornstedt@regionhalland.se

Diarienummer
RS200203

Mottagare
Socialstyrelsen
omställningen@socialstyrelsen.se

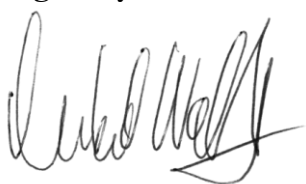
Datum
2021-03-10

Diarienummer
RS200203

Region Hallands redovisning för God och nära vård 2020

Med den bifogade rapporten redovisar Region Halland det arbete som regionen utfört eller varit delaktig i under 2020 inom ramen för den nationella överenskommelsen *God och nära vård – en omställning av hälso- och sjukvården med fokus på primärvården*.

Regionstyrelsen

Mikaela Waltersson
Regionstyrelsens ordförande

Jörgen Preuss
Regiondirektör